

Novo istraživanje Univerziteta Oxford i Instituta za novo ekonomsko razmišljanje pokazuje da kako bi globalno zagrijavanje ostalo ispod 2°C, te kako bi se spriječile katastrofalne poplave i izbjeglička kriza, svi novi proizvodni energetske kapaciteti moraju prestati koristiti uglj, i to do 2017. godine. Obzirom da su sve zemlje Jugoistočne Evrope učestovale u sastanku koji je održan u decembru 2015. godine u Parizu, te da su se obavezale na dogovor koji podrazumijeva da je granica od 1,5°C sigurnija linija odbrane protiv klimatskih promjena, one bi također trebale kročiti ovim putem i otkazati izgradnju novih termoelektrana u Bosni i, Crnoj Gori (Pljevlja 2) i drugim zemljama JIE. Globalno tržište također pokazuje da je kraj uglja blizu. Jučer je vodeća firma u globalnoj proizvodnji uglja, Peabody Energy, od SAD-a zatražila zaštitu od bankrota. Neke od posljednjih evropskih firmi koje proizvode uglj, iz Češke, Rumunije i Poljske, također se bore za vladinu podršku kako ne bi propale i sa sobom povukle hiljade poslova. Nedavno češka kompanija New World Resources nije uspjela ubijediti češku vladu da joj pruži podršku prije ovosedmičnog roka za otplaćivanje duga.

Postoji način da zemlje JIE krenu naprijed: planirane investicije se trebaju okrenuti ka obnovljivim izvorima energije, energetske efikasnosti i pametnim mrežama, umjesto što se i dalje fokusiraju na uglj, kaže Garret Tankosić-Kelly, direktor Fondacije SEE Change Net. Ovo se već dešava u Evropi, i rezultat toga je da trend eksploatacije uglja polako umire. Ovo rješenje nije neostvarivo. Energetski model za Jugoistočnu Evropu za 2050. godinu pokazuje da je moguće ostvariti ovu promjenu u istom cjenovnom razredu kojeg podrazumijevaju trenutne investicije u energetskom sektoru Jugoistočne Evrope. Rezultati do kojih se došlo kroz ovaj ekspertski model - kojeg također koristi Međunarodna energetska agencija (International Energy Agency) - bazirani su na javnim podacima koji su prikupljeni u regiji JIE tokom dvije godine od strane međunarodnih stručnjaka i regionalnih organizacija civilnog društva. Ako argumenti tržišta i klimatskih promjena nisu dovoljni za djelovanje, troškovi zdravlja bi trebali biti. Posljedice zagađenja zraka koje je plod rada postojećih termoelektrana uključuju zdravstvene troškove do 8.5 milijardi eura godišnje, te 7.181 preuranjenu smrt godišnje u Evropi. Nema potrebe za daljim ulaganjem novca poreznih obveznika/ca u kredite za izgradnju termoelektrana koje će ubijati našu djecu i uništavati našu životnu sredinu. Moramo insistirati na političkoj volji naših lidera koji nam trebaju osigurati čist i efikasan energetski sistem koji će pomoći pri smanjivanju efekata klimatskih promjena u budućnosti, rekao je Garret Tankosić-Kelly.